

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister voor Natuur en Stikstof

**Directoraat-generaal Natuur,
Visserij en Landelijk gebied**

Auteur
[redacted]
[redacted]

Datum

16 augustus 2022

Kenmerk

DGNVLG / 22412807

BHM 22417535

Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Brief inzake Nederlandse inzet voor de herziening van
het EU-initiatief inzake bestuivers

Parafenroute

[redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] [redacted] [redacted]

[redacted] [redacted]
[redacted] [redacted]

Aanleiding

De Commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit heeft met een brief, d.d. 20 april 2022, de Minister van LNV verzocht een brief over de Nederlandse inzet voor de herziening van het EU initiatief inzake bestuivers op te stellen. Het behoud van bestuivers is het hoofddoel van de Nationale Bijenstrategie (zie de toelichting). De uitvoering van deze strategie valt onder de portefeuille Natuur. Om die reden bent u degene die deze brief stuurt.

Advies

U kunt de brief aan de Tweede Kamer ondertekenen.

Kernpunten

- In de concept EU-verordening herstel biodiversiteit is ook aandacht voor bestuivers, het herstel van de populatie en de monitoring. U volgt de ontwikkelingen rond de herstelwet en zal indien nodig de inzet opschalen om de onderhandelingen te beïnvloeden.
- Vooralsnog blijft u het EU bestuivers-initiatief steunen en werkt u aan de uitvoering van de Nationale Bijenstrategie om de achteruitgang van bestuivers te keren. De Nationale Bijenstrategie is het Nederlandse initiatief met hetzelfde doel; het behouden en bevorderen van bestuivers.

Ontvangen BPZ

Toelichting

EU Initiatief Bestuivers

In juni 2018 heeft de Europese Commissie (EC) het voorstel voor een EU initiatief inzake bestuivers uitgebracht. Het voorstel bevat strategische doelstellingen en een reeks van acties die kunnen worden ondernomen door de Unie en de lidstaten om de achteruitgang van bestuivers in de EU tegen te gaan en die bijdragen aan de wereldwijde acties voor het behouden en bevorderen van bestuivers. In reactie op dit voorstel heeft de toenmalig Minister van LNV aangegeven dit EU initiatief te steunen.

In mei 2021 heeft de EC een verslag aangenomen over de voortgang bij de uitvoering van het EU-bestuivers initiatief, waarin werd geconcludeerd dat het initiatief een belangrijk beleidsinstrument kan zijn waarmee de EU, lidstaten en belanghebbenden de achteruitgang van bestuivers aan kunnen pakken. Het blijft echter een uitdaging, constateerde de EC, om de oorzaken van de achteruitgang aan te pakken. De EC wil dat de lidstaten zich meer inspinnen om, met name, het verlies van habitats in de landbouw en de effecten van gewasbeschermingsmiddelen aan te pakken.

Volgens de EC zijn er aanvullende acties nodig om te voldoen aan de EU-biodiversiteitsstrategie om de afname van bestuivers te keren en daarnaast gevolg te geven aan de aankondiging van de strategie om het EU-initiatief te herzien en indien nodig aanvullende maatregelen voor te stellen. De openbare consultatie die dit voorjaar is uitgezet maakt deel uit van een bredere reeks consultaties die tot doel hebben:

1. meningen te verzamelen van belanghebbenden en het grote publiek over de uitvoering van het bestaande actiekader;
2. suggesties te verzamelen om dit kader te verbeteren door verdere acties en middelen te identificeren die nodig zijn om de doelstellingen van het initiatief volledig uit te voeren en te voldoen aan de toezegging om de achteruitgang van bestuivers te keren voor 2030.

De opgehaalde resultaten worden meegenomen in de herziening van het initiatief.

Europese Natuurherstelwet

Op 22 juni 2022 is door de Europese Commissie het wetsvoorstel voor natuurherstel gepubliceerd. Het wetsvoorstel vloeit voort uit de EU Biodiversiteitsstrategie 2030. Deze strategie maakt deel uit van de Green Deal van de Europese Commissie die in mei 2020 is gepubliceerd. Het wetsvoorstel bevat hersteldoelen en verplichtingen voor diverse onderwerpen waaronder het keren van de achteruitgang van de populaties bestuivers tegen 2030. Tevens zet de commissie in op het aannemen van uitvoeringshandelingen om een monitoringsmethode voor bestuivers vast te stellen.

In het concept BNC-fiche met daarin onze reactie op het wetsvoorstel is opgenomen dat het kabinet het natuurhersteldoel voor bestuivers steunt. Het doel sluit goed aan bij de doelen van de Nationale Bijenstrategie, die hieronder kort wordt toegelicht. In het kader van monitoring zijn er bedenkingen bij de haalbaarheid van het voorstel om na 2030 elke drie jaar een meting voor bestuivers uit te voeren omdat er op dit moment in Nederland onvoldoende gekwalificeerde mensen beschikbaar zijn om bestuivers (met name wilde bijen) te determineren. Momenteel wordt onderzocht hoe het monitoren van bestuivers in Nederland kan worden vormgegeven en uitgevoerd.

Toegezegd is het BNC fiche voor 9 september a.s. naar de Tweede Kamer te sturen.

Nationale Bijenstrategie

Op 22 januari 2018 is de Nationale Bijenstrategie¹ gelanceerd. De bijenstrategie is een initiatief van het ministerie van LNV en samen met een groot aantal maatschappelijke partners geschreven. Het hoofddoel van de strategie is dat bestuivers en bestuiving in 2030 duurzaam bevorderd en behouden zijn.

De strategie beschrijft de benodigde extra inzet bovenop (het) bestaand(e) beleid en initiatieven en bundelt deze om het doel te bereiken. Uitgangspunt daarbij is dat het om een gezamenlijke aanpak voor bestuivers gaat, dus van maatschappelijke partners en overheden. Partijen als het (agraris) bedrijfsleven, imkers, terreinbeherende en maatschappelijke organisaties, gemeenten, wetenschappers, burgers en consumenten zijn allen belangrijk om bestuivers te behouden en bevorderen, individueel en in samenwerking. De inzet voor de bestuivers bestaat in Nederland voor een belangrijk deel uit het door maatschappelijke partners opzetten en uitvoeren van initiatieven. Ook nieuwe initiatieven kunnen gedurende de looptijd van de strategie aanhaken. In 2023 wordt de tussenstand gepresenteerd en kan worden gezien of aanvullende maatregelen en acties richting 2030 noodzakelijk zijn.

1

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2018/01/22/nationale-bijenstrategie-bed--breakfast-for-bees>